د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش.کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوکډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږروي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخـو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یـو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه ګښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغيزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټي پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغيږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له دردده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار يې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه يې په اوریدو او زړونه يې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چیرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً يې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځينې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې يې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیايې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

فهرست

سرليك:	مخ:
شاعر	۱
ښکلا اوهنر	۱ـ۳
دصلح نړی	۳ـ۵
مينه اودوستي	۵ـ۷
صلح کل	۷
ابتکار	۷ـ۸
ژوند	۸ـ۹
دمونشن دسفریوه خاطره	۹
دهقاني	۱۰ـ۱۱
دوطن محبت	۱۱
دوطن پالنه	۱۲ـ۱۳
ګرانه وطنه!	۱۳ـ۱۵
دوطن خاوره	۱۵ـ۱۶
سپين غر	۱۶ـ۱۸
په باغ کښي	۱۸ـ۲۰
آزادي	۲۰
دزړه شکوه	۲۱
دژوند ډيوه	۲۱ـ۲۳
پسرلی راغلی	۲۳
دبهارفیض	۲۴
دخزان سندره	۲۵ـ۲۶
دمني خاطره	۲۶ـ۲۷
په وربل باندي ګرد	۲۷
دحسن جلوه	۲۸
ملت اوملکت	۲۸ـ۳۰
لوی افتخار	۳۰ـ۳۲
ويده ګوجر	۳۲ـ۳۳
ناخاپي کاني	۳۳ـ۳۷
تکی اوريا	۳۷ـ۳۸
عاقبت	۳۸ـ۳۹

سرليك:	مخ:
زمان حال	۳۹
داميدرڼا	۴۰
لمره!	۴۰ـ۴۲
دوطن ترانه	۴۲ـ۴۳
دافغان ترانه	۴۳ـ۴۵
ديووالی ترانه	۴۵
دمعارف ترانه	۴۵ـ۴۶
دغيرت سندره	۴۶ـ۴۷
استعمارچيان	۴۷
علم او معنا	۴۷ـ۴۸
دپلار توره	۴۸ـ۴۹
نه ځي	۴۹ـ۵۰
ښکاري باز	۵۰ـ۵۲
زخمي زړه	۵۲ـ۵۹
دشاعرنظر	۵۹ـ۶۰
څه ګورم	۶۰
غريب ماشوم	۶۱ـ۶۲
خوارحسن	۶۲ـ۶۳
همدردي	۶۳ـ۶۴
حسن اونظر	۶۴ـ۶۵
بډای	۶۵
ماشوم	۶۶
غزل	۶۶ـ۶۷
دنازمېرمني	۶۷ـ۶۸
په ليلی پسي ځم	۶۹
څومره به ښه وي	۶۹ـ۷۰
څه يم	۷۱
زما ګناه	۷۱ـ۷۲
زما خوب	۷۲ـ۷۳
انسان	۷۳ـ۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
څه جوړشوه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاوري اوګردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړیتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سیاست	۸۳
بې قدري	۸۳
دیمرکراسي	۸۴
دروح اطمینان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنیا قانون	۸۵
یوسف اوزلیخا	۸۵

سر لیك:	مخ:
فکر او مینه	۸۶
آشنایي	۸۶
فکراوکار	۸۶-۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات کودړی	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپین	۸۹
شعراو حکمت	۹۰
سپین او تور دیوان	۹۰-۹۱
حقیقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره ددېدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دې دورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجدکه کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي
ننداروتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معناوي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زماوي
په سپین مخ چې تورې زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلي مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نری

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينوزږونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نيت وي
مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستی کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بیرغونه
شي په سمه لارروان سیاستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

یوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هیله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاریږم ته له مانه
که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه اودوستي*

مینه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډیووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نيسي

مينه په ماباندې پيريان راولي

ګوره په سپين مخ باندې تورې زلفې

توره شپه څنګه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچاراځي

خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواوبې وزلو دوستي

سړی په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي

صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتوروسپين اوسره دوستۍ خاطرته

سپين مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې
بې ایمانه راته ښکاري له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرخومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنکسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کار دی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریدار دی

دیارغیږ کښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلدار دی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت خخه بېزاره پرهېزګار دی

مجاهد دحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګار دی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخوار دی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیار دی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اړې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون تورې تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدا ښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده

په امید ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا

ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي

مګرژونددغلامی دې خدای برباد خاورې ایرې کا

که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو

غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده

مینه پټه چانه نه ده برالاده

ښکلول غېرکښې نیول دنوروخکښې

که په خوښه اورضاوي خه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي یاراني

نه هجران شته نه دهجرتراني

بې ریباره وصالونه شامدام دي

نشته کودې نه تعویذنه شکراني

که په ګل پورې سینه مړې بلبله

که دشونډوښکلول وي یوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه   شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي   داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځاى ننداره ده

ددهقان دلاس اثردى   دهقاني څه لوى هنردى

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډاى کورکښې سره زر   داښايسته ښکلى زېور

ددهقان دکارحاصل دى   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکي ددهقان

درګوهرلاس کښېي دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولي دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شې به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتېرې يم ځکه
لکه ګل هره شپه ځاځکې دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې ناموتورته

په خولوېې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپیتې
وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دباډشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی يې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تويه

په سيالانوکښې به سرجګ نکړي نورته

دا اوبه چې ته يې څکې دوطن پۍ دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې اېښی په دې تې درسره خوله ده

هغه خوراو وروركښه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زيبايې

جنت دځمکې زره ددنيا يې

ښاغلی تاج ته دايشيايې

ورډستايلوته په رشتيايې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازېږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي خومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غر مو تللی هرلورته

خوک ټينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دپرقوتونه

مونږ لاندې کړي دپرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويدی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوتی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر
له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر
په کاراوزیاربانډې له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تښاکونه ګوهرجوړیږي
ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاورویدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بیدیا
یاپریږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وریا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا
نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځیدلي هسې
ورۍ زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نورولـه وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږتري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه   هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي   پکښې بل شانته هوا ده
پيره داريې يوسپين ديودی   ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بښشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل ځوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لرې هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي ځارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښتریې توری زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپیڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله موږ ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېرې جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لرې سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښترویې پیرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درناهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ود ګلانو
شین سحراوشوروشرودمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي
هرطرف ته دبلبلوترانې وي

یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوند ډېرغنيمت دی

ددې باغ خوږې مېوې ښه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه

بل په سره اورباندې نيسي چې کړېږه

کاشکی نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايې

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزياروېستونکی دهقانان شته

که يوويني تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقريزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تباکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سرو ګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسو ډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړۍ کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښمو کښې چینجی غوندې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم

یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په ادېرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند هيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډېوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه وچې ځان ستي په اورکړي

سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېتې له خپل ځانه کاندې لرې

کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې

ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته

په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم

له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی

ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډیوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي

مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نورورفق لرینه

له سیزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوسازد زندګۍ ښه تماشاده

بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ویریږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لویږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانده پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړیدلی دګلاب غوتۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کوروداني وي له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سيلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ ويوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بدایان دې هم هواته هوسیږي

درروان دې ګړنډیوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله

زیړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزیړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ

که پوهیږئ خپل قیمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شویدي باغونه

په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړې پاڼې راتوییږي

سورتنور دغریبانوپرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سيورى کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګى
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګى شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زيړشه له ارمانه شينکى باغ کښې
چې داځاى وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق بري په عجزاوپه نياز دى
چاچې کړله سرلويى راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د ,,الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې یې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېووړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځی یې لیندې باڼه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـــه يـــوې ويـــالې اوبـــه ورتـــه راتللـــې
پـــه يـــوه هواكښـــې ټـــولې لوېيـــدلې
ددې ټولويـــوخزان اويوبهـــار و
ښـــه اوبـــدېي وشـــريک يـــوېي واكـــدارو
ځينـــې جګـــې ځينـــې ټيټـــې كوزوپـــاس وې
لكـــه ګـــوتې ديـــوه وجـــوددلاس وې
چـــاميوه لرلـــه چـــا ښايســـته ګلونـــه
دچاســـيوري و ډيرښـــه دچاقدونـــه
چنـــارلوی وشـــفتالو لكـــه ماشـــوم و
دمڼـــې اونـــاک توپيرلـــه ورا معلـــوم و
لـــه يـــوه ســـره لـــوېي وه نورخـــه نـــه و
بـــل ســـره رنګونـــه ښـــه خوندونـــه ښـــه و
دمرغـــانونغمې وې پكښـــې خـــورازه

هرمرغـــه موپيژانـــده لـــه خپـــل اوازه
رنګارنـــګ ګلونـــه و يـــوه چمـــن كښـــې
لكـــه وې چـــې ولســـونه پـــه وطـــن كښـــې
هريوبـــوټی پخپـــل ځـــای كښـــې ســـربلندو
دباغبـــان ستركوكښـــې هريوارجمنـــدو
پـــه حقونوكښـــې يـــې نـــه وخـــه تـــوپير
مالياروپـــه هـــرې ونـــې ډيرزهيـــر
يولـــه بلـــه يـــې پـــه هرحـــال كښـــې شـــركت و
پـــه تمامـــه معنـــی يوصـــحيح ملـــت و
لكـــه بـــاغ يوملكـــت وګڼـــه وروره
پكښـــې هرقســـم ګلونـــه بـــوټې ګـــوره
ونـــې ډيـــرې خوبـــاغ يـــودی كـــه پـــوهيږې
كـــه كـــوې بـــل رنګـــه فكرډيرغـــوليږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی ديوکوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېري لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــه ســــتایل کېـــري پـــه دنیاکښـــې مـــدام
پـــه هرنظرکښـــې بـــه حقیـــروي مـــرګ او ژونـــدد غــلام

پـــه ځـــان وژلوکښـــې ژونـــدون دنـــام وننـــګ وینمـــه
لـــوی افتخـــاردآزادی دپـــاره جنـــګ وینمـــه
دیـــره شـــانداره کارنامـــه پـــه هغـــه درنـــګ وینمـــه
چـــې دمظلـــوم لاس دظـــالم پـــه وینـــو رنـــګ وینمـــه

هلتـــه چـــې ظلـــم، تجـــاوز، فرعونیـــت وي ولاړ
پـــه مقابـــل کښـــې یـــې همـــت، ننـــګ وغیـــرت وي ولاړ

حقیقـــت تـــریخ دی مګـــرزه انکـــارکولی نشـــم
جهـــان مـــې وینـــي چـــې زه ځـــان قربـــانولی نشـــم
دپښـــتنو درانـــه نومونـــه ښـــه ســـاتلی نشـــم
دپنجـــابي مخکښـــې پـــه برېتـــولاس وهلـــی نشـــم
ډېرپورتـــه ګـــورم چـــې دپلارنیکـــه یادګارتـــه ګـــورم
ډېرښـــکته ګـــورم چـــې خپـــل تېـــټ ژونـــداو روزګارتـــه ګـــورم

اوس لـــه پښـــتو نـــه دچـــاویره دچادارنشـــته
هغـــه غیـــرت هغـــه هیبـــت هغـــه وقارنشـــته
پـــه زروتنوکښـــې یـــوتن هـــم فداکارنشـــته
ځکـــه پـــه حـــق دپښـــتنو بانـــدې اقرارنشـــته
هغـــه بـــه خـــه وي چـــې خپـــل حـــق پـــه چـــاملی نشـــي
یادخپـــل حـــق دپـــاره ځـــان قربـــانولی نـــه نشـــي

پـــه باجوربانـــدې راغلـــی خـــه بلاوینمـــه

لـــه باجورنـــه جـــوړه شـــوی کربلاوینمـــه

پـــه پـــاک نامـــه دېـــره ناپاکـــه نارواوینمـــه

دبـــل پـــه زورمســـته مغـــروره مارشـــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترې وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجروزیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رنولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندې
یوتن خوب وېوړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزيرېدلي
سپوږمۍ اوستوروورته کتلي
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتۍ تولي
له خپلومېښوولاندې راټولي
څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
وې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګرې
دامې په برخه څه رسېدلي
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګرې ووې چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړې خوبونه
وریسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼي ***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دې کړې بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچالاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وې کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوې لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

چې رسیږي درته هرڅه لږاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر

ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه

چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه

ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانی له خپل بامه

یوناڅاپه ولویدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تیټ دلاندې

همداکانی وهغه سړي ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې بې دی وېرې ویشتلی بې ګناه

لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووبلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه

نوویې کانی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبیراوانتظام لري جریان
بې احتیاطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقدیرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې ولیدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځني زیات
یوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتیاط خوځوه دلته پښه اولاس
څه چې وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ویل
داحسان جزابه وویني احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به وویني له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

ټګی اوريا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه ټوليږي
راشه پريږده نورکارونه دريا

اورلږونی غوندې سوی اوتک توريې
اميدمه له دخپلې زرغونتيا

ښه اوبد حق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وايه سبا

چې له نوکه ترکوټيه ټول غرض دی
دانسان په نوم يادیږي څه بلا

خپله ګټه اوضررخيروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان څوک دی زه يې دومره پېژنمه
چې حيوان نه بيلوي ځان په وينا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو

نوم پري کښيږدي دروااوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غولول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم

دادنياده ګډه وډه تماشا

په حرامونارواسړی ته ورشي

څه لولۍ اوبې حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سيلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي
چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي
زمانه به يې دنورو خندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي
له دې خرآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وري سيلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې
بيا له نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرخه تلوني دي پوهيږم
ځکه ماترينه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تېره تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   خومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تيريږي   په لارکښې نه دريږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايرو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هېڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي — چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوال ل دمرګ او دژوند پېښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوندي ستا په برخه — چې نورتول ترې ګرېزان دي
لږ څه وغوږه سترګې — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم خاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی
نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په ته تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددې ځمکې هریوبوټی لوی وې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته
لوی اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شپلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې
ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهه داوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده
نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاليدلی دی باميان اوهده دواړه

درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه

خيرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی

منډېګک اولښکرګاه روښان مشعل دی

وه زمونږ ديوه په هروخت کښې روښانه

دروېزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ

اوبه يې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دوطن خاورې دي زر، ترې پيداکېږي ثمر

دی نمک خورددې وطن پلاردی که مور زمونږ

وطن دی کورزمونږ

که يې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو

ددې کاله ده خرابي يولوی پېغورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په کاراوزيارد هرچا جوړيږي ښکلی دنيا

دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لویږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي
ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي
دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام ليموکښې
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې
له غليمانو دې په امان يې
ته دې سرلوړی تل په جهان يې
زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه
ستاله عزته له اعتلانه
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو
دښمن دظلم دناروا يو
آزادي ستاتو آزادي ستايو
سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو
نه ظالمان يونه مظلومان يو
ښاغلی نسل مونږ دافغان يو
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونشان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی

بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوڅوکښې په غیږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی

بې علمه ژوندون ګران دی

روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی

بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو	هم ما لوزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو	ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي	ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو	اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ	دافریضه ده زمونږ
دخپلوواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو	دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره	دآزادۍ دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو	زړه زرور ورکوو
تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو	ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو	په وطن سرورکوو
دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي	خواروبرباد دې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو	آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوولره مارشال دپاکستان لري

سيسی ولي هوسی ولي وزې وزې مرغی ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټی لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغی په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب يې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرخومره ښکلی ښکاري تش انګړدی

که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژیړدی

بې کما ل که لري ما ل هرخومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی

که اغوستی يې پوټکی دسموروي
خلق يې پېژني له سترګوچې ګیدړدی

چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی

که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی

بحرډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقوخوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار

توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه څکه شوه چې نه ده په کار

یو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم يې وذوالفقار

دغسې نه وه چې دااوس يې وینم
په ډېروزړونوکښې يې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــيم ســـــــــترګه ســــــــوزيده ورځينـــــــــــې
پـــــه غزاګـــــانو کښـــــې يــــې نــــه و مـــــدار

اوس دلرګـــــی پــــه شــــان پــــه چــــت کښــــې ايښـــی
نــــه وينــــي خــــوب کښــــې هغــــه ليــــل ونهــــار
هــــيڅ پــــه کارنــــه ده وخــــت يــــې لاړه تېرشــــه
خوتــــه يــــې بولــــه تــــاريخي افتخــــار
چــــې زمــــاني نــــه څــــوک شــــي روستــــه پــــاتې
شــــي تــــاريخي افتخــــار دغســــې خــــوار

نه ځي

درونـــــدوالي غرونـــه ، پښـــتونواله پښـــتنونه نـــــه ځـــــي
تـــوروالی شـــپو نـــه رڼـــايي دلمـــر شـــغلونه نـــه ځـــي
دآزادی پـــه لارکښـــې ســـراوما ل کـــه لاړشـــي زمـــونږ
مـــونږ پتنګـــان يوپتنګـــا ن بلوډيوونـــه نــــه ځـــي
څـــو قرنـــه کيـــږي تـــوره لاس کښـــې د افغـــان وينمـــه
د تـــورې بريښـــااوس لـــه اشـــعارو د پښـــتو نـــه نـــه ځـــي
دپـــلار نيکـــه څنـــګ کښـــې موتـــورې معلقـــې وې تـــل
دپـــلار نيکـــه تعلقـــات نســـل نمســـونه نـــه ځـــي
دبابـــــا ګـــــانو اونيکونـــــــو دلاس نښـــــه ده دا
دتـــوري قـــدر زمـــونږ ســـترګواوليمونه نـــه ځـــي
د پخوانيـــو خـــوی عـــادت مـــونږ پرينښـــودلی نشـــو
د ښـــکار عـــادت د بـــاز باښـــو د اولادو نـــه نـــه ځـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــــې لمبـــــې زمـــــونږ پـــــه زړوکښـــــې کـــــه مـــــړې شـــــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

کـــه پـــه برهـــان اودلايلوفيصـــله ونشـــوه
غوڅـــه اوپريکـــړه دچړوتورولـــه خولونـــه نـــه ځـــي

ښکاري باز*

بـــازنيولی پـــه منګولوکښـــې سيســـی وه
خونـــدوره مـــزه داره ښـــه مـــړی وه

چـــې يـــې راوړه خپـــل خاوندتـــه ســـلامته
بـــې څـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاويـــل ورتـــه چـــې ای بـــازه نادانـــه
څـــه ليـــدلی تالـــه لاســـه دانســـانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه
ورتـــه نيســـې دهواپرنـــدګان تـــه

ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړی تـــا
ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړی تـــا

تاپخپلـــه ولـــې نـــه خـــوړه هواکښـــې
پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لويـــه فضاکښـــې

لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه
څنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه ډېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله درکـــړی لـــوی وزرونـــه
ستـــا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نورې کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامی کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راټیټیږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانده تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اېښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فيل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت يولوي سبب دانقياد دی
اس دده په سورلی ګوره چي مستي کړي
اوښ دده په مخ کښي تيټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حيوان شي
ښه ملګری يوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱) *****

زړه يې مه بوله تورکانی دصحرادی
په ليدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وينې درنه څاخي
ای زما زخمي زړګيه!
مرورله ټول جهانه
ګله مه له خپل پرديه
بيا کوم غم درته پيښ شوی
دفلک له بې مهريه
له يارانو نه جدايي
که دښکلوله ټولګيه

چې بلبل غوندې کړيږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحاليږې نه هيڅکله ددنيا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته
ولې شپه او ورځ ځوريږې
راته وواېه څه غواړې
په څه باندې خوشحاليږې
په کوم ښکلی مخ مين يې
که دچاپه غم کړيږې
له اسمانه دې زړه شين دی
که انسان ځنې ويريږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروريې له هرچانه په حيرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغيزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبيا دهغه وخت دډيلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرينمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخيستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخو نازولو
التفات او وفا غواړي
که د ناز نعمت خاوند نه
مروت او سخا غواړي
یا پیاله له میو ډکه
له پیمخي اشنا غواړي
یا سازونه سرودونه
یادمیني دنیا غواړي

د سکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوامال خپل

د دردمنو په حال ژاړي
که په کونډو یتمانو
شپه او ورځ دي په غورو کښې
وي ژړا د مظلومانو
که دا هومره ناقرار کړي
په فریاد بې نوایانو
هر طرف ناري سوري
د غمجنو رنځورانو

بې له غمه نور څه نشته د شپوورځو په لمن کښې
خوشحالي هرکوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه خو دي توان دی
وخت د غم او د ژړا دی
یو د بل غوښو ته وړی
که آشنا که نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن
په روا او ناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي
ورور د ورور په مرګ رضا دی

محبت له زړونو تللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلا ده
که لوګی د غم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې
د دنیا پرې سوی کوردی
یا خو تور رنګ د ګناه دی
مخ د ځمکې پرې تک تور دی
یا د غم توره کیږدی ده
یا جهان تور لکه سکور دی

د جګړو اورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی تر آسمانه د همدغه اور دودونه

محاذونه د جنګ جوړ شوه
په هر لوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړ کړی
طیارو پاس په هواکښې
د ګولیو بارانونه
ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سرو وینو څه نشته
د شپوورځو په میناکښې

د سرو وینو عکس پرېووت د اسمان په کنارو کښې
فسادونه شوه برسېره بحرو بر غرو او رغو کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده
پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې
لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي
ډک له اوره دي سيندونه
راشئ وګورئ عالمه!
په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اوورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې ليدل کيږي

دادنیا په حقیقت کښې
ژړوونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه
نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره
دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه
یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي
بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري
لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه
بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې
په هېڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو
رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته
ددې خلقو په سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه
دهوا ځپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته
نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس
لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي
میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن
دفولادونهنګان شول
دخوړې مړی دپاره
پخلاسپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تبرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې
دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده
لیده نشې آسمانونه
دفولادو رسالې دي
که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته
چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورډبل وروره ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګورې   یوه بل ته اینسی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوېې لاس برنه وې دوست وې   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قووت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردې   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوری
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی ... ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره ... دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی ... توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه ... دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی ... شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو ... بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف یې بس دی ... چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه ... ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره ... په دیناکښې حکومت کړي
په هغو دې تل رحمت وي ... چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې ... حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي ... په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره ... په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي ... دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره ... داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي ... دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري ... له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم ... سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو ... خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې ... په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک ... که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې ... که ښه نوم اوعزت غواړي
یادین اودنیا ګټه ... یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي ... خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي يې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي
تردي وختـه فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی
که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی
غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه
چې هرڅه جهانګيران دي

تېول د توري په زنا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډير تختونه ډير تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې
هيڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې
نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تېول
ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سربانديې دپاسه
مورکړه تـوره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې موراسې روزلې

که پوهيږې زما وروره!
دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورډځوی سرته
زدې تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه
درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي
دتېروتورولـه واره

بې دتوري له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل
سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه
مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره
ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې
ماليدلی دامضمون دی

„مرنې دي چې يادېږي په سندرواوپه وير“
دهرنشې ورکولی دتېرې توري تاثير

لکه غريه هسکه غاړه
له آسمان لاندې اوسيږه
که زلی اوتندراوري
له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هيچا
اوله هيڅ شي مه ويريږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته
ځای په ځای تينګ ودريږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان خټک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودینداري ده
تقاضادزماني ده
اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی
که غیرت ایمانداري ده
ددې تولوای پښتونه
تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غیره وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
ځوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به شه وي لویه خدایه
که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو
بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه ځوځوارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو
امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی
په دنیایې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چاري دي

له هغوزړونوځاریره چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه
ی زما دستر ګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې
ژوندون نه کیږي هر ګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري
بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته یې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په يوه ژبه ګړيږئ
په يوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې يادیږئ
ديوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نازيږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه يووجودښکاريږئ

چې پردوله يوښکاريږئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله ببلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مويوښادي يوه ده   په رګوکښې يوه وينه
زه اوته ديومخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکينه
دواړه يوشاني غريږو   مروديووجود په مرينه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شینه

سپين اوتورديوې سترګې کله يوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه وروڼه يوله بله پردي کېږي

راشئ ای پښتنوورونو   يوله بله به ځاريږو
دپښتون دژوندپاره   به هريوله سرتېرېږو
خوشحالي به مويوه وي   په يوه غم به ګړيږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانيږو

يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بيرته يوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغليم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنو په خوله جاري شي
پښتني دنيابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هيله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردي وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه يې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداں په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني دریاب کښې دمظلوم اوښکې
ددنیا بحرډنډوکې ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ویرندونکي ورته ښکاري

ددنیا فاني عیشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځینې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سرې ځنې شیطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سینګارونه کوي ځان جوړوي

تهذیب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زیات شي له ځلموبازینګران جوړوي

دودانۍ امیدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پیداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځینې ځان ځینې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غريب ماشوم***

دغريب کاله ماشوم دی هرهلک يوځل وهلی

نازيې هيڅ نه دی ليدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخيستی غيږکښې نه دی له سپيروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځيرک هلک دی کړي خوړې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هيڅوک ورته نه ګوري په مينه

دغريب سړی اولاددی چالانه دی پيژندلی

التفات ورته هيڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې ليده نشي مدرسې ته يې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته ياملاته نه دی تللی

رئيسانو حاکمانو ورته هيڅ نه دی کتلی

دلويانو مجلسوته کله هيڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې يې هيڅ نه دی ليدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله گوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه گوري ښاغلي
زه يې نوم درته اوس ښیم ته نه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زروجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنگې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهیرم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک گوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی
خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عاليقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپين سپېڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تیرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوربښمویه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلیخاده

راځئ! څیرې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګوروڅېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګۍ له اوښکوګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګرې ده دژوند دیوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خدای په هیڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن او نظر*

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه
ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایې د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي

که په نيمه څوک پوهيږي دليلى دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهاى*

يويې لوى بولي هغه بل ورته وړوکى وايي

خپته يې لويه اوککره يې وړه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډيردى هرڅه ډېروړکړه

مزدوران وري دي يوه بې بې مړه ده ډيره

کوټه توده ده تشناب تودوى تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي د ګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خڅېدلى تري پېړه ده ډېره

کوريې دى نوى کالي نوي دي موټړنوى دى

فکريې زوړدى خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډيره

په يوه سوى مړى خداى نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په دېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې دېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې اېښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښې يې سل زړونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی
جوړه شوی يې دلمرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی
سورسالودې سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سرووينو رنګين دی
دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی
معجزه ته دقدرت اودخلقت يې
په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی
خدای دې ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې ***

ورورډې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې امېل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غریبـــــي خـــــواره خـــــواري کورکښــــــې څــــه نــــه دي پـــــاتې

مـــــه کــــوه لـــــوبې لــــه درهـــــم اولـــــه دینــــاره ســــره

دلتـــــــه دښـــــــځو پـــــــه ســــــرخاورې دي دنـــــــــازمېرمنې

تایارانـــــــــــه ده اچـــــــــولی دنیـــــــــا داره ســـــــــــره

خبـــــره نـــــه یـــــې ســـــتاپه خویندومیندوخـــــه تېریـــــږي

ستاســـــــروکاردی تمـــــــام عمرلـــــــه ســـــــینګاره ســـــره

زمـــــونږ لـــــه حالـــــه ځـــــان خبرکـــــړه پــــه مـــــونږ زړه وســــیزه

دتـــــن جـــــامې ســـــوزي زمـــــونږ ســـــتاله ســـــیګاره ســـره

عـــــیش وعشـــــرت دومـــــره دېرپریـــــږده دوطـــــن مېرمنـــــې

مینـــــه پیـــــداکړه دخپـــــل کورلـــــه کســـــب وکـــــاره ســـــره

یـــــوزړه پـــــه لاس کښـــــې ونیســـــه نورزړونـــــه مـــــه ځـــــوروه

مناســـــب نـــــه دی داخویونـــــه لـــــه دلـــــداره ســـــره

پـــــه ســـــراوما ل چـــــې دوطـــــن خـــــدمت تـــــه نـــــه وي تیـــــار

مـــــه ګـــــوره هـــــیڅ دهغوخلقـــــو لـــــه ریبـــــاره ســـــره

ورســـــره مـــــه خانـــــده!چـــــې خانـــــدي پـــــه خوارانوبانـــــدي

دنازخنـــــــداکړه دوطـــــــن لـــــــه خـــــــدمتکاره ســـــــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکږه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم

لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثا ل

څوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم

نه راستنیږم دسپوږمۍ سپیني رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم

له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حيا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي
چې مې حياشي لړ غوندې لرې
زه درنږدې شم ته واېې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي
چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته واېې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي
چې درته وايم په ماېې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته واېې نه يم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي
چې شم ببخوده اوهرخه وايم
ډېره دې زياته له حده ستايم
ته راته واېې چې زه خوستا يم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه يم*

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانو يمه
سکني وروردعاجزانو دخوارانو يمه

يمه له خوارونه پيداخورمه له خوارو پيدا
دلاس نيالګی ددې غريبودهقانانو يمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه
ډېرويربدلی له نامه دصاحبانو يمه
چې ورته بل نيسي اوبه نوري بې آبه غوارم
وينوته تږی زه دداسې بادارانو يمه
دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانو يمه
زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډيوولو پتنګانو يمه
چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه يم خادم دخادمانو يمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه يا ګم شو! کله ويلي دي
نوره ګناه نلرم په دي ګناه مې مه نيسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوریي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاږه درته ولاړدي تېت سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼې

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپـــــــــه غــــــــاړه محبوباشـــــــــوه راحضــــــــــوره
بلبلـــــــه دا وطـــــــن مــــــــې ګلســــــــتان لیــــــدلی دی
کارغــــــان بــــــه پکښـــــې نـــــه وي بلـــــبلان بـــــه پکښــــې وي
باغونـــــــه بــــــــه سمســــــــوروي ماباغبـــــــان لیــــــدلی دی
داتـــــوره شـــپه بـــه خـــدای کانـــدی پـــه مـــونږ بانـــدې ســـبا
ســــپین مـــخ مــــې چـــې ســــباغوندې روښـــان لیــــدلی دی
تعبیریــــــــې کــــــړی ما،پـــــه ظالمانوبـــــه چپـــــه شــــــې
چپـــه کاکـــل مــــې خـــوب کښــــې دجانـــان لیــــدلی دی
مهاربـــــــه دې پـــــــه پـــــــوزه شـــــــې دســــــروزروخاونده
پـــــه سروشوندوډپاســــــــه مــــــې پیــــزوان لیــــــدلی دی
زه پټــــې ســــترګې نـــــه یمـــــه پـــــه هرڅـــــه اوس پـــــوهیږم
پـــــــه خلاصوســـــــــترګوباندې ماجهــــــان لیــــــــدلی دی
عمــــــل چـــــــې وي ازاد اوانتقادپکښـــــــې بنــــــدې وي
ماهلتـــــــه دظلمونوســـــــــخت طوفــــــان لیــــــــدلی دی
لـــه دامـــه کـــه دې خـــلاص کـــړم پـــه قفـــس کښــې دې ایســـارکړم
صــــــــیاده! ماخوځورنکـــــــــه زنــــــــدان لیـــــــدلی دی
کــــــه هریورانــــــه وژنــــــې خیــــا ل اوفکرمــــــې مــــــه وژنــــــه
پـــــه دې کښــــې مـــــې وطـــــن تــــه لــــوی تــــاوان لیــــدلی دی

انسان*

زه جســــــم نــــــه یمــــــه مـــــاروح ددې جهـــــان وګڼــــــه

تیـــــټ مـــــې مـــــه بولـــــه بـــــام دخــــوني مـــــې آســـــمان وګڼــــــه

دخاوروګټوپـــــه تخــــت ناســـــت یــــم پــــه هواکښـــې کـــرځم

ټـــــول حیوانـــــــات مــــــې دې تـــــابع ماســــــلیمان وګڼــــــه

تیـــاره کښـــې نـــه یـــم پـــه آســـمان کښـــې مـــې ډیـــوه بلیـــږي

دآســـــــمان واړه ملایـــــــک مـــــــې شـــــــاګردان وګڼــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دیوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم

زما له لاسه دفلک خیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نري تارکښې مې دزلفو آوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې لیوني دېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه

څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجمال دېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا

لومړی پتنګ دغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپیروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت***

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانديې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهېدلی نن“ الفت“ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړي يې پيتې وي دوی ښورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله ساېه كله ښورواوي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه ځنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه کـــــار اولیاقــــت کښــــې دی هغــــه ځنــــې بهتــــردی

هغــــه پــــه پیســــوباندې پــــه هرځــــای کښــــې معتبــــردی

پخپلــــــــــــــــو ســــــــــــــوغاتوپه لویوخلقــــــــــــــو زورور دی

رشــــــوت پــــــه رشــــــوتونو هضــــــموي دایــــــې هنــــــردی

کارغــــــه دې خــــــوري مــــــرداري هریــــــووایي چــــــې بلبــــــل دی

دپــــــــــوهې صــــــــــفتونه یــــــــــې کــــــــــوو مکرجاهــــــــــل دی

دخپــــــل آمرپــــــه مخکښــــــې نــــــه پــــــوهیږم څــــــه پــــــرې کیــــــږي

ســـــــــم نشـــــــــې دربـــــــــــدلی ډېرکرېـــــــــــږي اوتیتېـــــــــــږي

ســــــرتیټ غــــــاړه کــــــږه شــــــې لاس ســــــیني نــــــه نــــــه بیلیــــــږي

اوضـــــــاع اوحرکـــــــات یـــــــې تیـــــــټ اوپســـــــت رامعلـــــــومیږي

زمـــــــونږ پـــــــه مـــــــامورینو کښـــــــې دارنګـــــــه مـــــــاموران شـــــــته

پــــــــــــــــــه دغوصــــــــــــــــــفتونومدیران اوحاکمــــــــــــــــــان شــــــــــــــــــته

راځــــــــــــئ هغــــــــــــه ماموراوداماموســــــــــــره جلاکــــــــــــړو

دایوهرځـــــــــای کښـــــــــې وســـــــــتا یودابـــــــــل هرځـــــــــای رســـــــــواکړو

دښــــــــــــــوبدوتمیزوکړو دحــــــــــــــق جذبــــــــــــــه پیــــــــــــــداکړو

لایــــــــــــق اونــــــــــــالایق وپیژنــــــــــــووطن رڼــــــــــــا کــــــــــــړو

ترخوبــــــــــــه پټووســــــــــــترګي پــــــــــــه دغســــــــــــې کســــــــــــانو

قلــــــــــــم پســــــــــــې راواخلــــــــــــئ دوطــــــــــــن وښــــــــــــوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

یـــوه ســـرې بانـــدې طلســـم دجهـــان مـــاتوي

دســـکندرله ســـده تینـــک دی یوپـــه ســـله تقلیـــد

دارازســـدونه خاونـــدان دتینـــک ایمـــان مـــاتوي

دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قیدونـــه

کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کیـــږي دحـــق پالنـــه

لنبـــکر دظلـــم ومعصـــیت ابـــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکیږي

بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقیقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپربـــږده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــــه مجردشـــــــه لحاظونـــــه مـــــه کـــــړه
دحـــــــق ورمېږمراعاتونـــــــه دانســـــــان مـــــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه ځنـــدې کلـــه جـــامې خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــوهیږې؟ چـــې ګردونوکښـــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځې هسې یومېلمه له کوم هېواده
چې یې خپل کالي څنډلي په ځوواړو

(۲)

له کوم لوري راروان یوجهان ګردو
مخ اوخت باندې یې پروت دلارې ګردو
ماوې څه دې ولیدل په دې جهان کښې
ویلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پیداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
یوځوورځې یې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت یې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقې یې لا آثارو
یومرغه په دېوا ل ناست دایې ګفتارو
دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په یووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکـــــه بـــــوی چــــــې لـــــــه ګلشــــــنه راجداشـــــــې

یابخارلـــــــــــه دریابونوپــــــــــــــه هواشـــــــــــــې

یــــــوه ورځ بــــــه هــــــم زمــــــونږ لــــــه خــــاورو دوړو

یـــــوګرد پورتــــــه لـــــه صـــــحرانه ددنیـــــا شـــــې

فرداوملت

(۱)

پــــــــــــه زرګونوکلوژونــــــــــــدګړي ملتونـــــــــــــه

پــــــــــــه قرنوقرنــــــــــــــوځملي وي ولســــــــــــونه

د افـــــــــــرادو دعــــــــــروج هســــــــــې مثـــــــــال دی

لکـــــه وي چـــــې دریــــــابو نوکښـــــې موجونــــــه

(۲)

پـــــــه اســــــلام کښــــــې فردتــــــابع دجمعیــــــت دی

دملـــــــت اجمــــــاع قـــــــانون دشـــــــریعت دی

پـــــس دخـــــــدای اودرســـــــول لـــــــه امرونهـــــــی

دښــوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښي
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښي
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشي ناست يې پټې سترګې په محراب کښي

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینادامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانډې کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیانان هسې لویږم
خوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده

دمسلک پيروي لويه ازادي ده

په کوم ځای کښې چې يوفكركړي كارونه

هلته خوشې مهمل لفظ ديموكراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه

چې څوک نه وينې څه زجربې قانونه

اطمينان دروح اوفکرهلته بويه

چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايې صبرغم کښې نه ژړل دي

داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي

که صحيح معنايې غواړې زما جانه

په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي
یا هرشي ته لکه ووړکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحروو ې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکروي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخو زړه نه صبرېږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندي سنجشونه

کارته نه رانزدې کيږي کړي فکرونه

له دې فکراوسنجشه پيداکيږي

دماغونوکښې سودازروکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تږي نه يواوبه ځکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترږوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پېره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسيزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيله واخيسته

تيلې واخيست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونوتپریږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوټولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوي پیغلې په اوروومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دى

مات کودړى سره هم دعشق داستان دى

ډيرمين په دې ګودردي يوځاى شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لږدبيان دى

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

يوناڅاپه راپيداکوم ليوني شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپين نشم ويلى سپين ته تورزه

دااميددې خوک له مانه هيڅ نه کاندى

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر او حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډیرضروردحرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند ایښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه خیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دی
په رښتیا که ته څه کاروروځنې واخلې
شپې او ورځې هغه سپین اوتوردیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتې سلیمان دسبا ښارنه
ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا امید کېږي دشپو ورځو له زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه
سمندروایي چې دی داورله تابه
لټوي یې دهوامرغان هواکښې
حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو
نسیم وایي خوشبویي بویه دوړلو
فیصله درنګ وبوی شوه مشکله
سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندې هوسېږي
زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــې نــــوروایي لـــــه ډیـــــرې زړه تنګـــــۍ نــــه
زړه یـــــې چــــوي اوګریــــوان یــــې څیـــــرې کیـــږي

ثواب

دبــــــــــــدای ثــــــــــــواب دوړی مـــــــــــړول دی

دفقیرثــــــــــواب روژې خـــــــــدای تـــــــه نیـــــــول دی

غــــــازي وژنــــــي بــــــل ســــــرې ثــــــواب دپــــــاره

دشـــــــهیدثواب خپـــــــل ځـــــان پـــــه بـــــل وژل دی

دشاعرشعار

پــــه سرکښــــې فکـــــردوطن پــــه زړه کښــــې مینــــه دیـــــار

دزوراوظلـــــــــم لــــــــوی دښــــــمن دازادۍ طرفــــــــدار

پـــــه حـــــــق ویلومــــــاتوي بـــــــت اوطلســـــــم دړار

شــــــاعر دپــــــاره مناســــــب دی همدغســــــې شــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.

پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکيل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګی وکيل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډير زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډيرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډيوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه ليکل يا ليک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادۍ پيغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاء او انشاء.

۱٦- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد.-سوچی- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګاګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library